+ در «چاردیواری» بخوانید
ویروس‌کُشان

گفت‌وگو با علیرضا بیرانوند در روزهای قرنطینه
قهرمانی با پرسپولیس را تکرار می‌کنیم

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
WWW.JAMEJAMDAILY.IR

دوشنبه ۱۸ فروردین ۱۳۹۹ | ۱۲ شعبان ۱۴۴۱ | ۸ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۶۲۸ | Monday - 2020 April 6

به عقب برنگردیم

اطلاع‌رسانی زودهنگام دولت درباره رفع برخی محدودیت‌های طرح فاصله‌گذاری اجتماعی باعث شد برخی مشاغل زودتر از موعد آغاز به کار کنند؛ زنگ خطر برای اوج‌گیری دوباره تلفات کرونا به صدا درآمد

عکس: مجید آزاد | جام جم

۶

بیشتر بخوانید

بسته ضدکرونایی دولت چه ویژگی‌هایی دارد؟
کمک ۱۰۰ هزار میلیاردی
۲

تنها در ۲۴ ساعت ۱۰۰۰ فرانسوی قربانی کووید - ۱۹ شدند
تاخت‌وتاز کرونا در شانزه‌لیزه
۳

راز قتل «سلطان هروئین» در فرحزاد فاش شد
جنگ بر سر پاتوق
۷

نقد و بررسی سریال دوپینگ در گفت و گو با عوامل آن
قرص‌های جادویی
۵

تعطیلی سینماها و بلاتکلیف ماندن اکران‌های نوروزی آسیب‌های مالی زیادی برای تهیه‌کنندگان خواهد داشت

سینما در قرنطینه

۴

نگاهی به واکنش ورزشکاران خارجی به اتفاقاتی که در ایران می‌افتد

بار دیگر حماسه کلیک

۸

یادداشت

شبکه های استانی؛ پیشگام در مبارزه با کرونا

سیدعباس فاطمی
رئیس مرکز سیمای استانها

راهبرد مبارزه با کرونا مطابق با پروتکل های درمانی، بر ضرورت اقدامات و مقاومت های بومی و منطقه‌ای تاکید می‌کرد که مبتنی بر وضعیت و آمارهای شیوع بیماری در هر استان، شیوه‌هایی متفاوت اما متحد اتخاذ شود. شبکه‌های استانی به عنوان نزدیک ترین رسانه مردمی و مهمترین بازوی فرهنگی ستاد رسانه ای مبارزه با کرونا مامور شدند تا با توجه به مولفه های استانی به مقابله با این اهریمن سلامت بپردازند.

سیمای ۳۳ شبکه استانی و شبکه ملی شما با تولید بیش از ۴ هزار عنوان برنامه به مدت ۱۵۷۳ ساعت و پخش ۱۷۱۸۰ قسمت (۲۰۹۶ ساعت(و تولید ۶۷۸۴ آیتم موشن‌گرافی آموزشی به مدت ۲۷۲ ساعت و پخش ۴۸۴۴ آیتم و برنامه تأمینی به مدت ۲۵۱ ساعت پخش زیرنویس های اطلاع رسانی،مهارتی و آموزشی بصورت مستمر در فواصل پرمخاطب و برنامه های مراکز در سیمای مراکز استانی در ماه‌های اسفند ۹۸ و فروردین امسال این ماموریت را دنبال کرد.

تولید این حجم از برنامه تلویزیونی با موضوع کرونا و تاکید بر رعایت مسائل بهداشتی و پیشگیری از ابتلاء با رویکرد اطلاع رسانی و آگاهی بخشی، آموزش مهارت‌های مراقبتی و درمانی ، آرامش بخشی و امید آفرینی و مقابله با ترس و اضطراب‌های اجتماعی، انجام شد.

با ابلاغ دستورالعمل جامع معاونت امور استانها به شبکه‌های استانی از همان اعلام خبر نخستین ابتلاء به کرونا در قم، تولید ویژه برنامه های مربوط به کرونا در کنداکتور برنامه های صبحگاهی، خانواده، شبانگاهی و حتی برنامه‌های کودک و نوجوان و شعر و موسیقی شبکه های استانی قرار گرفت و با دعوت از کارشناسان و متخصصان پزشکی به شکل حضوری و تلفنی ابعاد مختلف موضوع تشریح شد. ایجاد شادی و نشاط در برنامه ها رویکرد اصلی صدا و سیمای مراکز در پرداختن به موضوع کرونا در بیشتر قالب‌های برنامه‌سازی بود. عملا از اواسط نیمه اسفندماه شبکه های استانی حال و هوای نوروزی پیدا کرد. جُنگ‌های تلویزیونی، برنامه‌های گفت‌وگومحور، گزارش‌های مردمی و تخصصی، موشن‌گرافیک، پویانمایی، زیرنویس، نماهنگ و کلیپ و میان برنامه ها همگی نوروزی و کرونایی شدند.

از دیگر اقدامات سیمای مراکز در زمینه مدیریت رسانه‌ای کرونا و ارائه آموزش‌های لازم به مخاطبان و ایجاد فضای شاد و نوروزی ، تامین و ارسال ۳۵ بسته‌ی محتوایی به تعداد ۶۹۹ قسمت و ۱۲۸۷۶ دقیقه به همه مراکز بود.

در بخش صدا و برنامه های رادیویی نیز این تمهیدات با تولید برنامه های متنوع خبری، آموزشی و امید بخش در صدای مراکز استانها انجام گرفت و رادیوهایی استانی تلاش کردند تا علاوه بر اطلاع رسانی درباره ویروس کرونا در بخش های مختلف به تولید برنامه های آموزشی و مهارت آموزی درباره راه‌های مقابله با کرونا بپردازند.

با افزایش برنامه های سلامت محور به توصیه های بهداشتی جهت جلوگیری از ابتلا به ویروس کرونا، وضعیت ورودی و خروجی شهرها، رعایت بهداشت فردی و فاصله گذاری فیزیکی(اجتماعی)، توصیه های روانشناسی در روزهای قرنطینه و دعوت به صبر، کمک به کاهش اضطراب و استرس ناشی از ویروس کرونا در کودکان، آرامش در خانواده، گزارش از بیماران درمان شده بپردازند. اقداماتی که اوج آن همراهی تمام عیار مردم در روز طبیعت و ماندن همگانی در خانه رخ داد و موجب سربلندی کشور و عزت ملی شد.

ضمن سپاس و تقدیر خالصانه از زحمات جهادی همکاران سخت کوش و انقلابی مراکز استانها با عنایت الهی و بنا به ضرورت استمرار اقدامات رسانه‌ای انشاءا... تا روزی که با عنایات الهی کرونا را شکست دهیم این اقدامات تداوم خواهد داشت.

نگاه

در سوگ پدر شعر انقلابی خراسان

حسین شمسایی
شاعر و ذاکر اهل‌بیت(ع)

عشاق را تیغ زبان گرم می‌کنیم
چون شمع، تازیانه پروانه‌ایم ما

خبر تأثرانگیز درگذشت مرحوم آقای حاج محمود اکبرزاده، شاعر و ذاکر با اخلاص اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، قلوب تمامی دوستداران ایشان وارادتمندان آستان حسینی را داغدار کرد. آشنایی من با این مرد بزرگ از اواخر دهه ۴۰ و در هیئات، محافل اهل بیتی و مسافرت‌های مکرر به مشهد مقدس آغاز شد. یادشان به خیر مرحوم کمال‌پور، قدسی ثابت، خسرونژاد، آستانه پرست، سروی‌ها، شکوهی و ده‌ها ذاکر و شاعر با اخلاص اهل بیت علیهم السلام - که محافل آیینی و ولایی مشهد با حضور آنان گرمی خاصی داشت- و هر از گاهی من و برخی دیگر از دوستان عزیزم از جمله آقایان انسانی و سازگار در محافل آن ادیبان و شاعران متعهد - که برخی از آنان هنوز هم گرمی حضور موثرشان در شهر مقدس مشهد همچون برادران عزیزم موید، شفق و چندین عزیز دیگر رونق افزای جلسات و مجامع پرشور مذهبی است- شرکت می‌کردیم. وجود نازنین مرحوم آقای اکبرزاده به عنوان محور تجمع آن همه شاعر و ذاکر با اخلاص، حلقه وصلی بین آن جلسات و شاعران و ذاکران آیینی سراسر کشور که با هدف زیارت مرقد منور حضرت ثامن الحجج امام اباالحسن الرضا علیه آلاف التحیه و الثناء به مشهد سفر می‌کردند، شده بود. در دوران ستمشاهی، شاعران آزاده مشهد با محوریت آقای اکبرزاده راه و رسم جدیدی ایجاد کردند. اهتمام ویژه و گردآوری سه اثر گرانسنگ با نام‌های «حسین پیشوای انسان‌ها»، «علی راز ناشناخته» و «نغمه‌های پیروزی» (با موضوع حضرت صاحب الزمان عجل ا... تعالی فرجه الشریف) که در نوع خود و در آن زمان بی نظیر بود، مرهون همت بلند و فکر بلیغ برادر عزیزمان حاج محمود اکبرزاده بود. هر یک از این سه اثر فاخر، با آثاری از شاعران آزاده و متعهد همراه با احادیث و گفتارهای حکیمانه و روشنگرانه حضرات معصومین سلام ا... علیهم اجمعین، چراغی فروزنده در هدایت مداحان و ذاکران و حتی شاعران آن دوران و هم اینک است. حاج محمود اکبرزاده را باید به حق پدر شعر انقلابی مشهد نامید.

او همواره مشوق جوانان مستعد و موجب پرورش استعدادهای درخشان علمی و ادبی محافل دینی و آیینی خراسان بود. همنشینی و همراهی سالیان او با رهبر معظم انقلاب و بهره مندی از اندیشه‌های بلند این حکیم فرزانه و بزرگان دیگری همچون شهید هاشمی نژاد و مرحوم آیت ا... واعظ طبسی از او انسان توانمند و ژرف اندیشی ساخته بود که همه جا منشأ برکات فراوان بود.

در این روزگار سخت و تاب سوز، دوستان عزیزی را از دست داده‌ام که مرحوم حاج محمود اکبرزاده از ارزشمندترین آنان به شمار می‌رفت؛ زیرا بیش از ۳۰ سال در سلک خادمان حضرت رضا(ع) در کشیک هفت با او همقدم و همراه در خدمت زائران مولایمان بودیم.

این مصیبت بزرگ را به بیت شریف اکبرزاده به ویژه فرزندان و بستگان سببی و نسبی او و نیز به قاطبه مداحان، شاعران و هیئات مذهبی سراسر کشور به ویژه دیار عاشقان مشهد مقدس تسلیت می گویم و از خدای حکیم برای روح بلند او رضوان الهی و برای بازماندگان داغدارش صبر و اجر مسألت می‌نمایم.

درنگ

بحران تصمیمات زودهنگام کرونایی

غفور شیخی
جامعه‌شناس

اتخاذ تصمیمات متناقض در مدیریت بحران‌های اجتماعی یکی از اشتباهات حوزه مدیریت کلان است که در علم جامعه‌شناسی از آن به عنوان چندگانگی مدیریتی یاد می‌شود. این اشکالی است که اکنون در زمینه تصمیم‌گیری برای بازگشایی اصناف گوناگون در شرایط همه‌گیری ویروس کرونا در سطوح بالای مدیریتی کشور مشاهده می‌شود؛ زیرا می‌بینیم با این که برخی مسوولان ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا از حضور مردم در سطح جامعه گلایه می‌کنند، اما رئیس جمهور از همین دیروز برنامه بازگشایی مشاغل در هفته‌های آینده را اعلام می‌کند.

در این شرایط، دود این چندپارگی مدیریتی به چشم مردمی می‌رود که بسیاری از آنها به دلایل گوناگون روانی و اقتصادی به دنبال عادی شدن زودتر روال کسب‌وکارشان هستند. این در حالی است که کرونا هنوز در جامعه ما حتی با شدتی بیشتر از گذشته قربانی می‌گیرد و دولت باید در این شرایط حتی اگر قصد بازگشایی اصناف گوناگون را به دلیل برخی ملاحظات اقتصادی دارد، حداقل تا زمان رسیدن به موعد مقرر بازگشایی، با تخصیص بسته‌های حمایتی بیشتر، اوضاع معیشتی مردم و فضای روانی جامعه را به نحوی مدیریت کند که بخش عمده مردم همچنان قرنطینه داوطلبانه خانگی را مثل ایام نوروز جدی بگیرند.

از سویی دیگر، در تحلیل شیوه تصمیم‌گیری دستگاه اجرایی در مواجهه با بحران کرونا، می‌توان گفت دولت از زمان شیوع این ویروس تا امروز نتوانسته است راهکاری اساسی برای حل این بحران ارائه کند و تلاش کرده با ارائه راهکارهای جسته گریخته به مدیریت جزیره‌ای این مساله بپردازد. نکته اینجاست که دولت می‌خواهد با پرداخت حداقل هزینه‌ها، موضوع کرونا را مدیریت کند، در صورتی که تنها راه‌حل این بحران، تدوین و اجرای برنامه‌ای قاطع برای قطع زنجیره انتقال این ویروس است. حال در راستای چنین برنامه‌ای، دولت می‌تواند برای بازگشایی مشاغل مختلف با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در بازه‌های زمانی گوناگون تصمیم‌گیری کند و از داشتن عجله برای عادی کردن روال کسب‌وکارها بپرهیزد. اما دستگاه اجرایی نه تنها این کار را انجام نداده است، بلکه حتی در حالی که همچنان در اوج شیوع ویروس کرونا قرار گرفته‌ایم، به نحوی زودهنگام درباره بازگشایی مشاغل در روزهای آینده اطلاع‌رسانی می‌کند. اتفاقی که باعث شد صاحبان برخی مشاغل حتی پیش از رسیدن به تاریخ‌های مقرر در صحبت‌های رئیس جمهور، به طور خودسرانه اقدام به بازگشایی واحدهای صنفی خود کنند.

در مجموع، می‌توان اعلام زودهنگام بازگشایی برخی مشاغل در هفته‌های آینده را تصمیمی اشتباه ارزیابی کرد و دولت به جای آن باید همچنان برنامه‌های قاطعی را برای ترغیب یا حتی اجبار مردم به ماندن در خانه اجرا می‌کرد؛ بنابراین می‌توان این بازگشایی عجولانه مشاغل و اطلاع‌رسانی زودهنگام درباره آن را به نوعی سزارین اقتصادی تشبیه کرد که به نظر می‌رسد دولت می‌خواهد برای جبران مشکلات مالی خود انجام دهد. در صورتی که فرزند متولدشده از این سزارین بدون شک ناقص خواهد بود، زیرا تا زمانی که هنوز سیر شیوع کرونا در کشور نزولی نشده است، هرگونه تصمیم برای عادی کردن کسب‌وکارها نه فقط منجر به بهبود شرایط کلان اقتصادی نخواهد شد، بلکه می‌تواند سبب راه افتادن موج جدیدی از شیوع بیماری کرونا در سطح کشور و بالا رفتن هزینه‌های اجتماعی و بهداشتی ناشی از این مساله شود.

دیدگاه

باوری که تغییر کرد

سیاوش صفاریان‌پور
مجری، تهیه‌کننده و روزنامه‌نگار علم

موضوع این است وقتی راجع به ویروس صحبت می‌شود، راجع به اپیدمی صحبت می‌کنیم؛ یعنی راجع به مفهومی همزمان علمی و اجتماعی که پیوست سیاسی در آن نمی‌گنجد. اگر این اتفاق بیفتد و در چنین شرایطی که افراد همه جوامع درگیر یک بیماری فراگیر شده‌اند، سیاست هم وارد آن شود، ماجرا از مرز واقعگرایانه دور می‌شود. در واقع چنین مسائلی، مسائلی فرامرزی هستند که همه‌گیریش به صورت جهانی رخ می‌دهد و تنها به یکی دو کشور محدود نمی‌شود.

اما بحث یافتن دارو و میزان موفقیت یا عدم موفقیت هر کشور در این جریان، به عوامل مختلفی بستگی دارد. چیزی که در این میان مهم است، مسأله زمان است که برای همه کشورهای درگیر، موضوعی مهم است که نمی‌شود آن را نادیده گرفت. در واقع مثلا کشوری مانند آمریکا نمی‌تواند خودش را در چنین موقعیتی وارد بازی‌ها و شعارهای سیاسی کند و شعار بدهد که ما واکسن را کشف کرده‌ایم، مگر این که این اتفاق در ساختار علمی رخ داده باشد و توسط سازمان بهداشت جهانی تایید شود. اما طبیعتا هر محدودیتی مانند تحریم، می‌تواند ترمزی برای پیشبرد اهداف آن کشور باشد و سخت‌تر و دیرتر به نتیجه مطلوب برسند. خوشبختانه دنیا رویه‌ای در پیش دارد که به مسائلی که مستقیم به جان آدم‌ها بستگی دارد به شکل یک شعار تبلیغاتی نگاه نمی‌کند، چراکه خیلی زود لو می‌رود و دستش برای همه رو می‌شود. در واقع تجربه نشان داده است به هیچ عنوان نمی‌شود به چنین اتفاقاتی به عنوان مسأله قدرت نگاه کرد و این همان چیزی است که می‌تواند باور مردم درباره قدرت و کشور قدرتمند را تغییر بدهد. به نظر من، برای پیدا کردن راه‌حلی برای این همه‌گیری، تفاوتی میان جوامع مختلف وجود ندارد، چون موضوع برای همه ناشناخته است و همه جوامع، به دنبال شناخت بیشتر درباره این ویروس و بعدا پیدا کردن راه‌حلی برای از بین بردن آن هستند. در حال حاضر، عنصر زمان، چیزی است که فکر نمی‌کنم بشود برای لحظه‌ای یا ثانیه‌ای آن را برای کشف یک راه‌حل برای ویروس کرونا نادیده گرفت که این عنصر زمان، برای همه کشورها یکسان است. در واقع موفقیت یک کشور، زمانی خودش را نشان می‌دهد که از لابراتوارها به مرحله‌ای برسد که بتواند تبدیل به نسخه یک پزشک باشد.

در حالی که جوامع مختلف، از برخی از کشورها انتظار داشتند که خیلی سریع به راه‌حل‌های درمانی و دارویی و پیشگیرانه برسند در صورتی که چنین انتظاری از ابتدا اشتباه و در واقع یک باور غلط نسبت به علم است؛ شاید چون عامه مردم شناخت کافی از علم ندارند و آن را شبیه جنگ قدرت‌ها تصور می‌کنند که کشوری قدرتمند بتواند آن را حل کند، در صورتی که چنین نیست. در واقع در چنین شرایطی باید به جامعه علمی همه کشورها فرصت بدهیم که اول بتوانند از بحران فاصله بگیرند و بعد به بررسی و تحقیق بپردازند که این تقریبا برای ساختار علمی همه کشورهایی که حاکمیت، فرصت وارد شدن به موضوع را به آنها داده‌اند یکسان است.